

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **A. M.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, adresa pro doručování: V Tůních 11, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2010, č. j. 47 Az 5/2010 - 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2010, č. j. OAM-30/LE-LE05-LE05-2010, rozhodl žalovaný tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), neboť z postupu žalobce bylo zcela evidentní, že jeho žádost je účelová – podaná s cílem vyhnout se realizaci trestu vyhoštění či vydání, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení jako důvod svého odchodu z vlasti uvedl, že odjel pracovat do České republiky, protože se chtěl mít lépe než jeho otec v Alžírsku. Za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak označil to, že se chce vyhnout realizaci trestu vyhoštění, který mu byl v České republice uložen, a že zde má manželku. Jiný důvod podle svých výslovných prohlášení neměl, zmínil však také skutečnost, že se obává

v případě návratu do Alžírska nebezpečí ze strany svého otce, neboť jeho rodiče jsou velmi nábožensky založeni, on je opustil, oženil se s Evropankou - nemuslimkou a žije jako Evropan. Ačkoliv žalobce pobýval na území České republiky již od roku 2005 a měl po celou dobu možnost vejít do kontaktu se zástupci příslušných státních orgánů České republiky a požádat o mezinárodní ochranu, této možnosti nevyužil. Požádat o mezinárodní ochranu se rozhodl až v době, kdy mu začalo reálně hrozit vyhoštění, k němuž byl odsouzen. Z postupu žalobce je podle žalovaného zcela evidentní, že jeho žádost je účelová a podal ji s cílem vyhnout se realizaci trestu vyhoštění. Tento svůj motiv ostatně sám žalobce přiznal. K tomu žalovaný doplnil, že z výpovědi žalobce, jakož i z informací Vězeňské služby České republiky, získal poznatek, že žalovaný se v současné době nachází ve výkonu trestu odnětí svobody pro trestný čin podle § 234 odst. 1 trestního zákona v délce 30 měsíců a současně mu byl uložen trest vyhoštění na dobu 10 let.

Žalovaný rovněž shledal, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu. Žalobcem tvrzené nebezpečí, které mu má na území Alžírska hrozit od jeho vlastních rodičů totiž nelze považovat za skutečně hrozící, neboť z výpovědí stěžovatele jednoznačně vyplývá, že určité nebezpečí by žalobci mohlo hrozit pouze tehdy, pokud by otce sám kontaktoval. Žadatel však má možnost pobývat kdekoliv na území Alžírska a tedy zcela vyloučit případné riziko kontaktu se svým otcem. Sám žalobce totiž výslovně prohlásil, že žádné jiné nebezpečí mu v Alžírsku nehrozí. Ani informační zdroje, jež měl žalovaný k dispozici neobsahují žádné informace, na jejichž základě by bylo možné dojít k závěru, že žalobci v Alžírsku hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný tak dospěl k závěru, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí skutečné nebezpečí mučení ani nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Ve vlasti žalobce neprobíhá žádný ozbrojený konflikt.

K manželskému svazku žalobce s občankou České republiky žalovaný uvedl, že sám žalobce vypověděl, že manželství s občankou České republiky uzavřel čistě účelově s cílem legalizovat si zde pobyt, a to po 10 – 15 denní známosti, přičemž svou manželku již více než sedm měsíců neviděl a ani nezná její současnou adresu. Nehledě na uvedené, žalovaný zdůraznil, že manželství s občanem České republiky pojmově vylučuje udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu, neboť občanu České republiky nemůže být v České republice azyl udělen, jak opakovaně potvrdil ve své judikatuře Nejvyšší správní soud. Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 – 52, vyplývá, že rodinné vazby cizince v České republice nejsou důvodem ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť instrumentem pro legalizaci pobytu takového cizince je zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, nikoliv zákon o azylu. Na základě skutečností sdělených žalobcem a po posouzení informací o zemi původu nezjistil nic, co by jej mohlo vést k závěru, že by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný tak uzavřel, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod zákonný důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včas žalobu, ve které namítal, že žalovaný své rozhodnutí řádně neodůvodnil, nezabýval se meritem věci a nezkoumal humanitární

situaci, v níž se žalobce ocitl. Zdůraznil, že opírá svou žádost o humanitární důvody, neboť chce žít se svou manželkou, která je občankou České republiky. Nepochybně tak bylo prokázáno, že žalobce má rodinné vazby na území České republiky. Tato skutečnost je podle jeho názoru dostačujícím důvodem k udělení mezinárodní ochrany z humanitárních důvodů. Tuto závažnou skutečnost však žalovaný zcela opomněl. Žalovaný se nezabýval řádně a pečlivě tvrzením žalobce, že má obavu o svůj život v případě návratu do země původu kvůli uzavření sňatku s křesťankou. Nevypořádal se ani s tvrzením žalobce, že chce žít důstojným životem, kdy ekonomická a humanitární situace v zemi původu žalobce je zřejmá, tedy nepříznivá. Podle žalobce je tak v jeho případ dán důvod k udělení humanitárního azylu. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. 10. 2010 žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Shledal totiž, že skutková zjištění plně odpovídají spisovému materiálu a byla žalovaným řádně zhodnocena. Žalobce v rámci pohovoru výslovně uvedl, že žádost o azyl podal proto, aby zabránil svému vyhoštění. Dříve tak neučinil, jelikož měl zajištěnu možnost legálního pobytu na území České republiky účelovým sňatkem. Informaci o tom, že jej jeho otec zavrhl a v případě návratu mu vyhrožuje zabitím se dozvěděl dříve než podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud tak dospěl k závěru, že uvedenými tvrzeními žalobce beze zbytku naplnil hypotézu ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něhož žádost podanou zjevně pouze s cílem zabránit hrozícímu vyhoštění, kdy žadatel mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat dříve, je třeba zamítnout jako zjevně nedůvodnou, ledaže žadatel prokáže opak; ten však přitom žalobce nijak neprokazuje a dokonce ani netvrdí.

Krajský soud dále poukázal na ustálenou judikaturu v azylových věcech, podle níž, byla-li žádost oprávněně zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu, není již namístě se dále zabývat existencí důvodů pro udělení azylu, a to ani možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, jehož udělení se žalobce v žalobě domáhal. I kdyby se však žalovaný azylově relevantními důvody pro udělení azylu zabýval, je třeba mu přitakat v tom, že uzavření manželství s občankou ČR není důvodem pro udělení humanitárního azylu. Tuto skutečnost měl pouze za povinnost vzít do úvahy orgán, který ukládal trest vyhoštění (zde trestní soud) a v případě, že tak neučinil, mohl se tomu žalobce bránit podáním opravných prostředků v trestním řízení. Azylová procedura však k tomuto účelu neslouží, s výjimkou možnosti udělit doplňkovou ochranu v případě, že žadateli hrozí v zemi původu skutečně nebezpečí vážné újmy (§ 14 zákona o azylu) nebo skutečnost, že jeho rodinnému příslušníku byla udělena doplňková ochrana (§ 14b zákona o azylu). Manželce žalobce však doplňková ochrana udělena nebyla a ani udělena být nemohla (manželka žalobce je totiž občankou ČR), ustanovení § 14b zákona o azylu se tak na žalobce nevztahuje.

Krajský soud se dále ztotožnil se způsobem, jakým se žalovaný vypořádal s tvrzením žalobce, že mu v zemi původu může hrozit vážná újma od jeho otce. Otec žalobce je drobným farmářem v rodné obci žalobce. Alžírsko je svou rozlohou jednou z největších afrických zemí a žalobce se tak může bezpečně navrátit do jiného místa v rodné zemi, aniž by jeho otec měl možnost se o jeho návratu dozvědět. Hrozba vážné újmy se ho tedy netýká a není namístě ani udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Krajský soud uzavřel, že ze všech shora uvedených skutečností je nepochybné, že žalovaný neporušil žalobcem namítaná ustanovení zákona o azylu, nepochybil ve svých úvahách a závěrech, ani v aplikaci ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu na případ žalobce, neboť pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné byly splněny zákonem stanovené podmínky a v důsledku toho již nebylo namístě zabývat se splněním podmínek pro udělení azylu podle § 12 odst. 2 či § 14 zákona o azylu. Taktéž závěr o neudělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu plně odpovídá skutkovým zjištěním učiněným v řízení před žalovaným.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Kasační stížnost stěžovatel doplnil prostřednictvím svého zástupce podáním ze dne 23. 12. 2010. Uvedl, že ji podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.”), neboť při projednání žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany došlo k pochybení žalovaného způsobeného tím, že nezjistil přesně a úplně stav věci a neopatřil si před vydáním rozhodnutí potřebné důkazy, čímž porušil svou povinnost stanovenou v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a v důsledku toho nesprávně posoudil žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tak nemohl správně posoudit právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Podle stěžovatele žalovaný pochybil také tím, že si neopatřil potřebné podklady a výpovědi případných svědků ve smyslu § 50 a § 51 odst. 1 správního řádu. Stěžovatel žalovanému rovněž vytýkal, že neshromáždil poznatky o zemi původu stěžovatele z nezávislých a objektivních zdrojů, jako např. od organizace Human Rights Watch nebo Amnesty International, o vývoji politické situace v rozhodné době a postojích státní moci k otázkám rasovým, náboženským a dodržování lidských práv. S těmito poznatky měl poté konfrontovat stěžovatelova tvrzení.

Stěžovatel dále namítal, že žalovaný se nezabýval meritem věci. Poukázal na skutečnost, že v Alžírsku je hlavním problémem současnosti extrémní chudoba obyvatelstva a státní orgány nejsou schopny tuto problematiku řešit a ochránit obyvatelstvo. Žalobce má za to, že za této situace, kdy žalovaný k politickým a jiným důvodům podle § 12 zákona o azylu vůbec nepřihlédl, je dán důvod k udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce dále vyjádřil přesvědčení, že vzhledem ke špatné bezpečnostní situaci v Alžírsku, ke které žalovaný nepřihlédl, je dán důvod pro udělení doplňkové ochrany.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), byla podána osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejdříve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. O přijatelnou kasační stížnost se podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, jedná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) pokud bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná, a to z následujících důvodů. Projednávaná kasační stížnost obsahuje judikaturou Nejvyššího správního soudu dosud ne plně řešenou otázku výkladu možnosti vnitřního přesídlení (viz § 2 odst. 8 *in fine* zákona o azylu), tj. první důvod přijatelnosti; krajský soud se navíc ve svém rozsudku dopustil pochybení, které tak představuje čtvrtý důvod přijatelnosti, byť jak bude níže uvedeno, toto pochybení nebylo natolik závažné, aby mohlo způsobit nezákonnost rozhodnutí napadeného rozsudku krajského soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Kasační stížnost není důvodná. Námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi vypořádaly.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 27. 10. 2009 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o azyl v České republice z náboženských důvodů.

Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel uvedl, že svou vlast opustil proto, že se chtěl mít lépe než doma, kde musel pracovat u otce na drůbeží farmě. Žádné problémy v zemi původu neměl. O udělení mezinárodní ochrany požádal, neboť má v České republice manželku, s kterou si nyní občas telefonuje, a naposled ji viděl asi před sedmi měsíci. Dříve o azyl nežádal, neboť jej nepotřeboval, avšak nyní dostal trest vyhoštění na deset let. Poukázal na skutečnost, že jeho rodiče jsou velmi nábožensky založeni, přičemž on je opustil, oženil se s Evropankou, nemuslimkou a žije jako Evropan, chodí do hospody. Jeho otec řekl kamarádům stěžovatele, že už není jeho otcem a stěžovatel ho nemá kontaktovat, jinak stěžovatele zabije.

Z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j.: MV-95137-1/OAM-2008, ze dne 9. 2. 2009, Nejvyšší správní soudu zjistil, že bezpečnostní situace v Alžírsku je relativně stabilizovaná. V hlavním městě Alžíru nedošlo k útoku již 13 měsíců. Nejnebezpečnější situace je v Kabýlii kolem města Tizi Ouzou – i tam ale není zaznamenán větší útok již 7 měsíců. Žadatel má možnost pobývat kdekoliv na území Alžírska, z čehož vyplývá, že případný konflikt s otcem může řešit přestěhováním do jiné části země. Ohrožený člověk má též možnost obrátit se na bezpečnostní složky se žádostí o ochranu.

Ze zprávy o dodržování lidských práv za rok 2008 vydaném Úřadem pro demokracii, lidská práva a práci Ministerstva zahraničí Spojených států amerických dne 25. 2. 2009 vyplývá, že se neobjevily žádné zprávy o tom, že by se vláda nebo její pracovníci dopustili jakéhokoli svévolného nebo nezákonného zabití.

Bylo též zjištěno z databáze České tiskové kanceláře, že v Alžírsku neprobíhá v současnosti žádný válečný konflikt.

Nejvyšší správní soud má za to, že je obecně známo, že poměry v Alžírské demokratické republice jsou stabilní a bezpečnostní situace je ustálená. Uvedené potvrzuje např. Informace velvyslanectví ČR k obchodním cestám do Alžírska ze dne 1. března 2011, která je dostupná na http://www.mpo.cz/dokument85004.html, podle které se mimo jiné *„Politická a ekonomická situace v Alžírsku liší od dalších zemí severní Afriky a Blízkého východu. K výrazným politickým změnám došlo v Alžírsku již před více než 20 lety, i když boj o tyto změny byl doprovázen v 90. letech terorem extrémistů vůči obyvatelstvu. V Alžírsku existuje relativní svoboda tisku, dochází zde běžně k profesním stávkám a politickým manifestacím, které však nemají masový charakter. Masová nezaměstnanost mladé generace je potenciálním zdrojem nepokojů.*

V návaznosti na nedávné zrušení výjimečného stavu z r. 1992, přijetí zákona o boji proti terorismu a ekonomických opatřeních na podporu mládeže se neočekává zásadní zhoršení bezpečnostní situace. V současné době jsou teroristické útoky řídké. Při dodržování základních bezpečnostních pravidel (např. cestování pouze během dne, vyvarování se návštěv tzv. lidových čtvrtí apod.) se čeští podnikatelé (návštěvníci) *nemusí cítit nijak ohroženi.*"

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené nesdílí názor stěžovatele, že žalovaný pochybil při zjišťování skutkového stavu. Nejvyšší správní soud přezkoumal celý správní i soudní spis a zjistil, že žalovaný při zjišťování skutkového stavu postupoval důsledně a pečlivě, obstaral si dostatek informací o zemi původu stěžovatele, tvrzení

stěžovatele s těmito informacemi porovnal a mohl tak ve věci učinit autoritativní závěr. Nezjistil, že by k některým námitkám či tvrzením stěžovatele nebylo přihlédnuto.

V posuzované věci žalovaný rozhodoval ve zkráceném řízení podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jelikož z tvrzení stěžovatele, která uvedl do protokolu k pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany vyplývá, že o azyl žádá proto, aby se vyhnul hrozícímu vyhoštění. Žalovaný se proto nezabýval udělením mezinárodní ochrany ve formě azylu podle § 12 zákona o azylu. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 11. 2. 2009, č. j. 1 Azs 107/2008 - 78) se však žalovaný zabýval tím, zda jsou v případě stěžovatele dány důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Z argumentace žalovaného ve vztahu k doplňkové ochraně je zřejmé, že situaci v domovské zemi stěžovatele zjistil a popsal na základě několika informačních zdrojů (zpráva ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Alžírsku za rok 2008 ze dne 25. 2. 2009, Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 9. 2. 2009, č. j. 91627/2009-LPTP, a databáze České tiskové kanceláře). Žalobci bylo ve správním řízení umožněno se vyjádřit a uvést všechny důvody, jež ho vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, jakým způsobem žalovaný konfrontoval údaje stěžovatele s informacemi o zemi původu a na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení tzv. doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Výtce stěžovatele, že žalovaný neshromáždil poznatky o zemi původu stěžovatele z nezávislých a objektivních zdrojů, jako např. od organizace Human Rights Watch nebo Amnesty International, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť má za to, že shora uvedené informační zdroje, které měl žalovaný k dispozici o zemi původu stěžovatele byly dostatečně objektivní a obsáhlé, aby na jejich základě žalovaný rozhodl, což platí tím spíše za situace, kdy stěžovatel ani netvrdil důvody relevantní pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud si navíc z opatrnosti – nad rámec provedeného dokazování - opatřil další aktuální, výše již citovanou zprávu Velvyslanectví ČR v Alžíru, která objektivitu obsahu dříve vyžádaných zpráv jen potvrzuje. Za těchto okolností nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovateli přisvědčit, že žalovaný pochybil při zjišťování skutkového stavu.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku, v níž stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že s ohledem na špatnou bezpečnostní situaci v Alžírsku, ke které žalovaný nepřihlédl, je dán důvod pro udělení doplňkové ochrany. Z rozhodnutí žalovaného je totiž patrné, že žalovaný náležitě zohlednil situaci v zemi původu stěžovatele. Mimo jiné konstatoval, že podklady, jež měl k dispozici neobsahují žádné informace, na jejichž základě by bylo možné dojít k závěru, že stěžovateli v Alžírsku hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Ve vlasti stěžovatele neprobíhá žádný ozbrojený konflikt a stěžovatelem tvrzené nebezpečí, které mu má na území Alžírska hrozit od jeho vlastních rodičů nelze považovat za skutečně hrozící. Rovněž krajský soud se možností udělení doplňkové ochrany stěžovateli zabýval a ztotožnil se s názorem žalovaného, že hrozba vážné újmy se ho netýká a není na místě ani udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se s uvedenými závěry žalovaného a krajského soudu plně ztotožňuje.

Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž poukázal na skutečnost, že v Alžírsku je hlavním problémem současnosti extrémní chudoba obyvatelstva a vyjádřil přesvědčení, že v jeho případě je dán důvod k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

K této námitce považuje Nejvyšší správní soud za vhodné v první řádě poukázat na usnesení ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 – 107, v němž rozšířený senát zdejšího soudu vyslovil, že *žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit.* S ohledem na výše uvedený závěr rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu tak je zřejmé, že není správný závěr krajského soudu o tom, že z *ustálené judikatury v azylových věcech vyplývá, že byla-li žádost oprávněně zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu, není již namístě se dále zabývat existencí důvodů pro udělení azylu, a to ani možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, čehož se žalobce domáhá.* Nutno však dodat, že v době, kdy o věci žalovaný a krajský soud rozhodoval, nebyl tento judikatorní posun v řešené otázce znám.

Především je však třeba uvést, že vzdor svému konstatování se krajský soud v napadeném rozsudku k přezkumu neudělení humanitárního azylu stěžovateli vyjádřil v tom směru, že i kdyby se žalovaný zabýval důvody pro udělení humanitárního azylu, je třeba mu přitakat, že uzavření manželství s občankou České republiky není důvodem pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný se totiž v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal se skutečností, že žalobce uzavřel manželství s občankou České republiky a jejím případným vlivem na azylové řízení. Byť tak učinil v souvislosti s hodnocením podmínek doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu a hodnocením podmínek udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 téhož zákona, lze jeho závěry vztáhnout též k možnosti udělení tzv. humanitárního azylu. Nejvyšší správní soud tak má za to, že se žalovaný nedopustil pochybení, které je mu vytýkáno, neboť se fakticky zabýval možným udělením humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, pouze své úvahy výslovně nevztáhl k číselnému označení ustanovení zákona o azylu, tedy § 14. Nejedná o natolik závažnou skutečnost, která by způsobovala nezákonnost rozhodnutí žalovaného, pro kterou by ho bylo třeba zrušit, neboť žalovaný se vypořádal se všemi tvrzeními stěžovatele, tj. i s tvrzeními relevantními z pohledu možného udělení humanitárního azylu. V této souvislosti je potřeba přihlédnout také k tomu, že stěžovatel se ve správním řízení udělení humanitárního azylu výslovně nedomáhal. Zmínil pouze skutečnost, že se chtěl mít lépe než doma, kde musel pracovat u otce na drůbeží farmě, z čehož měl málo peněz a že na území České republiky uzavřel manželství s občankou České republiky. S otázkou vlivu uzavření manželství stěžovatele na řešenou otázku se žalovaný řádně vypořádal, když uvedl, že bylo uzavřeno účelově s cílem legalizovat pobyt stěžovatele, přičemž manželství s občanem České republiky pojmově vylučuje udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Rodinné vazby cizince v české republice nejsou důvodem ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 24. 3. 2005, č. j. 2 Azs 275/2004 – 66, *smysl institutu humanitárního azylu totiž lze spatřovat v tom, aby*

rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní" azyl neposkytnout. Zatímco tak v jiných právních předpisech reaguje zákonodárce na skutečnost, že není schopen předpokládat všechny situace, v nichž je určitý postup - zde poskytnutí azylu - vhodný či dokonce nutný, typicky demonstrativními výčty za účelem odstranění či alespoň zmírnění tvrdostí; v zákoně o azylu zvolil kombinaci dvou ustanovení obsahujících výčty taxativní a jednoho ustanovení umožňujícího pohledem humanitárních hledisek řešit situace nezahrnutelné pod předchozí dvě ustanovení. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu - sem lze příkladmo zařadit udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory - ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.

Nejvyšší správní soud má pochopení pro to, že stěžovatel může vnímat svou situaci jako tíživou, avšak má za to, že v žádném případě není natolik závažná, aby odůvodňovala udělení humanitárního azylu. Nepříznivé jevy na jejichž existenci stěžovatel upozorňuje v kasační stížnosti (celková chudoba obyvatelstva a nízká úroveň bezpečnosti), totiž postihují Alžírskou společnost jako celek a nelze je z tohoto důvodu považovat za okolnosti relevantní z pohledu humanitárního azylu.

Krajský soud v přezkoumávaném rozsudku vycházel z dřívější judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které správní orgán v případě zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné již není povinen se zabývat možností udělení humanitárního azylu. Jak již bylo uvedeno výše, tento závěr již byl překonán usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 – 107. Je tudíž třeba vycházet z toho, že správní orgán je povinen i při zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu povinen odůvodnit své závěry ohledně jiných forem mezinárodní ochrany, přicházejí-li v úvahu. I když krajský soud na dřívější judikaturu poukazoval, ve skutečnosti se i s důvody humanitárního azylu vypořádal, a to jak z hlediska možného udělení azylu pro současné manželství stěžovatele, tak i z hlediska situace v zemi jeho původu, kdy vycházel z žalovaným vyžádaných zpráv. Vyjádřil se též k možnosti vnitřního přesídlení stěžovatele do jiné části země, když s ohledem na obsah zprávy Ministerstva zahraničí ČR z 9. 2. 2009 uvedl, že žalobce se může bezpečně navrátit do jiného místa v rodné zemi, aniž by jeho otec měl možnost se o jeho návratu dozvědět, nebo měl prostředky provedení pátrání po něm. Podle názoru Nejvyššího správního soudu toto formální pochybení krajského soudu není natolik závažné, aby pro něj bylo třeba přezkoumávaný rozsudek zrušit, neboť krajský soud se k možnému udělení humanitárního azylu stěžovateli vyslovil a zdůvodnil proč nelze stěžovateli humanitární azyl udělit. Nejvyšší správní soud se se závěry krajského soudu ohledně humanitárního azylu plně ztotožňuje.

Vzhledem ke shora uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud důvody k podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s. oprávněné, proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 citovaného zákona.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, nejdéle po dobu 1 roku; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu